

Krzyżak-Szymańska E. (2015), Uzależnienia technologiczne wśród dzieci i młodzieży. Teoria, profilaktyka, terapia. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.

Small G., Vorgan G. (2011), iMózg: Jak przerwać technologiczną przemianę współczesnej umysłowości, Poznań: Vesper

Szymański A. (2016), Niedostosowanie społeczne dzieci i młodzieży. Wybrane problemy, Warszawa: Wyd. WSP TWP.

Yan Z. (2015), Encyclopedia of mobile phone behavior, New York: IGI Global.

Ієвлєв Олександр Миколайович

ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В ОСВІТІ

Підвищення якості професійної діяльності викладача є актуальною проблемою в умовах інтеграції України до європейського освітнього простору. При цьому кількісні показники студентів, що здобувають освіту за пріоритетними напрямками (їх успішність), впровадження у навчальний процес оновлених навчальних компонентів, як вказує А. Іщенко, відносяться до основних показників вимірювання відповідності стану й динаміки системи освіти вимогам, пов'язаним із забезпеченням національної безпеки [3].

Одним із шляхів цієї проблеми є формування на відповідному рівні професійно-педагогічної мобільності майбутнього викладача.

Зазначимо, що згідно з чинним законодавством на посадах педагогічних (науково-педагогічних) працівників можуть працювати особи які здобули освітню та/або професійну кваліфікацію педагогічного працівника [1]. Така підготовка відбувається в умовах магістратури (на педагогічних спеціальностях). Навчання на цьому рівні вищої освіти виступає в сучасних умовах провідною формою перепідготовки (підготовки) для фахівців, що мають базовою як педагогічну, так і непедагогічну освіту.

Діяльнісна складова професійно-педагогічної мобільності майбутнього викладача визначає успішність його професійної діяльності. Водночас – соціальна активність, прагнення займатися саморозвитком та самоосвітою, до модернізації власної професійної діяльності, як стратегічної мети життя, пов'язані із особистісною складовою.

Відповідно до запропонованого нами підходу, формування діяльнісної складової професійно-педагогічної мобільності пов'язано з набуттям таких

компетентностей: педагогічна, фахова, проектна, психологічна; особистісної – мотиваційна, рефлексивна, адаптивна, творча [2].

При цьому у студента має бути сформоване таке уявлення про успіх у майбутній професійній діяльності, яке поєднує «бачення» успіху як особистості (особистісні аспекти), так і члена суспільства (розуміння соціальної значущості професії, її престижності – загальносуспільні аспекти) [4, с.227].

Як справедливо вказує Л.Сушенцева, при навчанні таких фахівців слід використовувати особистісно орієнтовані технології, до яких відносять: гуманно-особистісні технології, технології співробітництва, технології вільного виховання та езотеричні технології [5, с. 321 – 322].

Система роботи закладу вищої освіти з формування професійно-педагогічної мобільності майбутнього викладача передбачає управлінням як процесом навчання (з залученням базових кафедр, навчально-методичних комісій спеціальностей тощо), так і виховання (шляхом залучення інституту наставників (кураторів). При цьому мають використовуватися ідеї української народної педагогіки та патріотичного виховання.

Висновки. Професійно-педагогічна мобільність є важливим чинником успіху в подальшій професійній діяльності майбутнього викладача. Її формування пов'язано з набуттям відповідних компетентностей під час навчання і виховання (уявлень студента про успіх у професійній діяльності).

Викладач з високим рівнем професійно-педагогічної мобільності має стати провідником модернізації систем освіти України. Це сприятиме покращенню національної безпеки в сфері освіти.

Література

1. *Вимоги до освіти та професійної кваліфікації педагогічного працівника закладу освіти. Стаття 58 / Про освіту: Закон України від 05 вересня 2017 р. № 2145-19 // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст. 380. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page> (дата звернення: 16.02.2019).*

2. *Ієвлев О. М. Структура професійно-педагогічної мобільності випускника магістратури / О. Ієвлев // Педагогічний альманах. 2018. Вип. 39. С. 124–130.*

3. *Критерії національної безпеки в освітній сфері : зарубіжний досвід та висновки для України : аналітична записка / А. Ю. Іщенко. – Електронний текст. URL: http://www.nas.gov.ua/siaz/Ways_of_development_of_Ukrainian_science/article/16114.034.pdf (дата звернення: 16.02.2019). Назва з екрану.*

4. *Вінков В. Ю. Уявлення про життєвий успіх: стан розробленості проблематики в соціальній психології / В. Ю. Вінков // Проблеми політичної психології. – 2015. – Вип. 2. – С. 221-231. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pppr_2015_2_22/ (дата звернення: 16.02.2019).*

5. Сушенцева Л. Л. *Формування професійної мобільності майбутніх кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах: теорія і практика : монографія / Лілія Леонідівна Сушенцева ; за ред. Н. Г. Ничкало ; Інститут професійнотехнічної освіти НАПН України. – Кривий Ріг : Видавничий дім, 2011. 439 с.*

**Дацько Олександра Сергіївна, Романів Анна Степанівна,
Витрикуш Наталя МIRONІВНА, Параняк Надія Михайлівна**

ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ ОСОБИСТОСТІ ПРИ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Державна політика України у сфері захисту населення від надзвичайних ситуацій мирного та воєнного стану здійснюється згідно Кодексу цивільного захисту України. У розділі III цього Закону визначаються задачі, які ставляться перед цивільним захистом, і серед них одною з важливих є психологічний захист людей (стаття 38), які потрапили в екстремальну подію, а також тих, які здійснюють надання допомоги, тобто рятувальників.

Забезпечення психологічного захисту населення покладається на психологів Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС). Їх діяльність направлена на зменшення та нейтралізацію негативних психічних станів і реакцій серед населення у разі загрози та при виникненні надзвичайних ситуацій. Соціально-політичні зміни, які відбуваються в Україні останні 5 років ставлять нові запити як перед основними виконавцями надання психологічної допомоги та первинної психологічної реабілітації в умовах надзвичайної ситуації, так і перед пересічним населенням, оскільки в екстремальні події втягнута більшість населення нашої держави.

Стаючи свідком надзвичайної події людина перебуває у сильному психологічному напруженні і від її поведінки в такі моменти часто залежить чи буде ефективна протидія тим негативним чинникам, які несе з собою небезпечна ситуація. Стресостійкість особистості в екстремальних умовах сприяє успішному проведенню рятувальних та інших невідкладних робіт, наданню допомоги потерпілим та самопомозі. Зрозуміти свій психологічний стан у перші хвилини після кризової події є надзвичайно важливим для ефективної роботи та подальшої посттравматичної реабілітації. Тому потрібно донести до якнайбільшої кількості населення проблеми психологічного захисту та профілактики травмування з психологічних причин. Система освіти в Україні передбачає вивчення ряду обов'язкових дисциплін, серед них «Основи безпеки